

O Gaiteiro de Lugo

Calendario Gallego

Pro Ano Triunfal de 1938

Relixioso, profético, astronómico, recreativo,
patriótico, popular e barato

Ano 81 da fundación.

Propiedad rexistrada

Propietario, XERARDO CASTRO

Véndese a DOUS CAS

Ao gaiteiro neste ano
xa non hay quen o resista:
leva blusa falangista
e boina de requeté,

o seu fusil, a sua gaita,
e pra achantar ao marxista
o pulso rexo, outa a vista,
peito duro e moita fé.

Venta deste Calendario en Santiago, Casas Reales 26,
Manuel Neira Terrado.—Na Coruña, Soto, Otero e Fer-
nández, San Andrés 24.—En Vigo, Mariano Garcia, calle
García Barbón, 17.—En Ourense, Manuel Garcia e fillos,
Lamas Carbaljal, 7.

Pedidos a o Editor XERARDO CASTRO, S. Pedro, 29-LUGO

Feiras e mercados da provincia de Lugo

Concello de Abadin. — Primeiro e terceiro sábado Gontán.

Alfoz. — 13 Carballido; 25 de Abril e 25 de Xulio Lagoa; o primeiro miércoles Mor.

Antas de Ulla. — O 10.

Baleira. — Quincenalmente alternando ca de Castroverde.

Barreiros. — Primeiro domingo e 1.º de Marzo e mercados os viernes en Souto; terceiro domingo San Xulián

Becerreá. — O 13 e 19.

Begonte. — 1.º e 15 Pacios e si o 15 é domingo o 14.

Carballedo. — 17 e 29 Castro; 4 Bucifios.

Castro de Rey. — Cada quince días en domingo alterando ca de Meira; 8 e último sábado Riberas de Lea.

Caurel. — O segundo e cuarto domingo Seoane; 1.º e 19 Folgoso; primeiro domingo Ferramulín.

Cervantes. — Cuarto domingo Donís; 28 Quindós; 18 San Pedro; primeiro domingo Seixas

Cervo. — O primeiro domingo e o 16

Corgo. — 13 Aday; 23 Gomeán

Cospito. — Terceiro domingo, chamada a do Monte e o primeiro miércoles de cada mes con mercado os miércoles; primeiro xueves Muimenta.

Chantada. — O 5 e 21 e mercados os martes, xueves e domingos; 2 Laxe.

Castroverde. — Cada 15 días; 12 Miranda.

Fonsagrada. — 20 de Xaneiro, 25 de Marzo, 25 de Abril, Ascensión, Corpus, 24 de Xunio, 2 de Xulio, 15 de Agosto, 8, 9, 10 e 21 de Septiembre e 8 de Noviembre e mercados os sábados.

Foz. — Mercados os martes; 10 e 24 Espiñeira.

Friol. — O 4 e 21; 6 e 16 Roimil; 18 Cotá; 26 Guimarey.

Germade. — 4 e 19 Momán; 13 Roupar.

Guntín. — 5 Lousada; 11 Lousadela; 23 Grolos; 15 San Román.

Incio. — O 22.

Xove. — Rigueira e Xove, o cuarto domingo.

O Gaiteiro de Lugo

Calendario Gallego

pro Ano Triunfal de 1938

*según as ouservaciós feitas no Ouservatorio da
ciudad de San Froilán, con arrego
o meridiano de Santiago.*

ÚNICO QUE SE PUBRICA EN GALICIA

Cómputo eclesiástico.— Aureo núm. 1.—Epacta XXIX.—Ciclo solar 15.—Indicción román VI.—Letra dominical b.—Letra do martiroloxio román N.

Velacións.—Pechadas dende o 2 de Marzal ao 17 de Abril e dende o 27 de Novembro ao 25 de Nadal.

Ecrises visibres dende Galicia.—Ecrise total de lúa visibre en España o 7 e 8 de Novembro. Primeiro contaíto ca sombra o sete as 20'41. Medio, as 22'26. Ultimo, o oito as 0'12.

Outros ecises.—14 de Maio, total de Lúa. 29, total de Sol. 21 e 22 de Novembro, parcial de Sol. Invisibres en España.

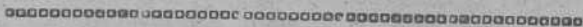
Festas movibres.—O Santísimo Nome de Xesús, 2 de Xaneiro.—Domingo de Septuaxésima, 13 de Febreiro.—Domingo de Sexaxésima, 20 de Febreiro.—Domingo de Quincuaxésima (*Antroido*), 27 de Febreiro.—Miércoles de Antroido, 2 de Marzal.—Dominicas I, II, III e IV de Coresma, 6, 13, 20 e 27 de Marzal.—Domingo de Pasión ou de Lázaro, 3 de Abril.—Viernes de Dolores, 8 de Abril.—Domingo de Ramos, 10 de Abril.—Domingo de Pascua de Resurrección, 19 de Abril.—Dominica in Albis (as Pascuillas), 24 de Abril.—Solemuidade de S. Xesé, 4 de Maio.—Ascensión do Señor, 26 de Maio.—Pascua de Pentecostés ou de Espirita Santo, 5 de Xunio.—A Santísima Trindade, 12 de Xunio.—Santísimo Corpus Christi, 16 de Xunio.—Sagrado Corazón de Xesús, 24 de

Papel de fumar B A M B U 1

Xunio.—Festividade de Cristo Rey, 30 de Outono.—Domingo 1 de Adviento, 27 de Novembro.

Temporas.—De primavera, 9, 11 e 12 de Marzal.—De vran, 8, 10 e 11 de Xunio. De outono, 21, 23 e 24 de Setembre. De inverno, 14, 16 e 17 de Nadal.

Rogacións.—Maiores, o 25 de Abril, San Marcos.—Menores, o 23, 24 e 25 de Maio

XUICIO DO ANO

Ao gaitero neste ano
xa non hay quen o resista:
leva blusa falangista
e boina de requeté,
o seu fusil, a sua gaita,
e pra achantar ao marxista
o pulso rexo, outa a vista,
peito duro e moita fé.

O gaitero está no frente
por España a guerrear.
É sempre, coma de cote,
pendente do tempo está.
Denantes sempre coidaba,
vendo o tempo revirar,
si a chuvia meraba a froita,
si o vento levaba o gran,
si o trono rachaba as fontes,
si a brétema do serán
viña magoar a colleita,
que o sol puña a madurar...
Hoxe todo se lle volve
ver si o tempo ven ou vai,
e pensa si a chuvia o colle
na avanzada do pina!

si a i-auga lle cala os hosos
si o frío lle xía as mans,
si o vento lle leva a i-alma
cara o lecer do fogar...
O gaiteiro, que é soldado,
vive soio pra loitar;
él, que sabe das tempías,
co tempo veu guerrear.
Avanza si fai bó día,
detense co temporal.
Chora c2 chuvia, e ben canta
si Dios manda o sol raiar,
e «cara o sol» co bó tempo,
camiño adiante se vai,
namentras fuxen os roxos,
i-o cañón ven a zoar,
como brúan os balbordos,
das ondas na veiramar,
e voan, como paxaros,
os avións pol-o ar.
¡Mulleres da nosa terra,
si vindes a follear
estas follas do «Gaiteiro»,
por si o tempo ven ou vai,
pedídelle a Dios que mande
o mellor para adiantar,
e si se revira o tempo,
cando brúe o temporal,
lembrádevos dos soldados
que loitan pol-o seu lar
e saben que na sua terra
hay quen esté a traballar,
por abrigar o seu frío,
pra quentar sua señardá!

Pol-o que escriben da terra
a este ano, Santo e Triunfal,
non se lle pode facer
xuicio que o veña noxar,
pois, de certo, santo e bó,
foi e veu a mellorar
o difunto novecentos
trinta e seis, que por xamais
dos xamases, abrenuncio,
se nos volva a presentar.

Bó ceo, mellor colleita,
pas na aldea e no fogar;
non houbo preito nin crime...
nin tempo de mormurar.

Choros pol-o fillo ausente,
bágoas pol-o que se vai,
inquietanza do ferido
que se queixa no hospital,
ledicia que trai a carta
do fillo que está a loitar,
contento do que retorna,
con permiso e que trai
feixes de novas da guerra
e degoiro de tornar,
e que, como volve ledó,
é un consolo para os pais...
Moitos traballos pra os vellos,
guerra para a mocedá,
e saudades pra as mulleres
—a nai, a moza, as irmáns—
rezos de todos, e sempre,
porque ao irmán, ao mozo, ao fillo
Dios o traya da súa man...
Este é o ano trinta e sete.
Así veu, e así se vai.

O mellor xuicio do ano
é o que de Galicia fan
por eses mundos de Dios,
¡i-abofellas que é gabar!
O gaitero moito viu
por esas terras a andar:
foi de un fronte para outro,
andivo de mar a mar,
por todol-os sitios viu
o que hoxe Galicia val.
Cando un dí «Son de Galicia»
madia leva no falar!
Oise decir que os soldados
galegos non teñen par,
i-évos dito moi sonado,
porque o dixo o General.
Oise decir que Galicia
cas suas leiras i-o seu mar,
pode manter os exércitos,
i-é falado con verdá,
porque o dín en Intendencia,
que leva a conta cabal.
Oise decir que Galicia
tiña nun tempo da man
a historia do Imperio vello
que se vai logo anovar.
I-esto o decía na radio
un poeta a platicar.
Eso é o que escoita o gaitero
pol-as terras onde vai.
E lembrándose que FRANCO,
o Caudillo, e seu irmán,
de terra i-arms, ben pode
con todo o folgo berrar
«Terra a Nosa», que é decir
que Galicia vai trunfar

Papel de fumar BAMBÚ

5

por España e pol-a causa
do Goberno Nacional,
neste ano trinta e oito
que se vai a començar,
e Dios faga que nos traia
o trunfo, a gloria i-a pas.

Non te cases de vello...

O vello Roque de Alvar,
cunha rapaciña nova
casouse por se amparar:
fuxira de se casar
hastra-verse o pe da cova.

O cabo dun mes cos celos
o probe falaba solo,
i-ela ó ver os seus desvelos,
xuraba: «¿Os homes? ¡Nin velos!»

Namentras que así xurando
estaba a mosquiña morta,
pra lle falar agardando,
andaba un mozo rondando
total-as noites a porta.

Pra se gardar do parente
(que a parenta xa o sabía),
o galán ó chegar xente
súpita e caladamente
tral-a porta se metía.

Pra barullo non facer,
precuraba non toser,
n-as puntas dos pes andar;
mais daba a porta en renxer
i-a madeira en estralar/

Si oubía o petrucio memo,
rosmando decía: «Tenro

que o can sálise da horta.
¡Uy, uy, uy, verás o demol
¿El é leria, ou reuxe a porta?

Ela, que sabía finxir,
facéndolle ver visióis,
acababa por decir:
«¡Ból, vámoños a dormir
en paz e gracia de Dios».

Mais denantes de prender
no sono, a larga ou a corta,
volvendo sentir renxer,
rosmaba o vello: «Muller,
el é leria ou renxe a porta?»

E por compracelo ela,
descorrendo a tarabela,
deixaba sin pécho a porta
pra que o xuncras da cadela
se fose co can a horta.

Chegoúse tanto a falar
do conto da mosca morta,
que vendo a Roque pasar,
berrábanlle os do lugar:
«¿El é leria, ou renxe a porta?»

Do libro «Cousas e contos de por aló»
de Constantino V. Abelleira
«Veladoira»

XANEIRO 31 DIAS

ADICADO AO NENO XESÚS

- 1 Sáb. † *A Circuncisión do Señor.*—ss. Fulxencio, Xustina, Martiña i Eufrosiana.—I. P.

Lúa nova perto das sete da tarde.

● Ventiño e días craros con xiada rexa. Hai un vento do mar que non quer deixarnos e trai borrascas en algúns lades. Neve na montana, anque pouca.

- 2 Dom. O Santísimo Nome de Xesús.—ss. Macario, Isidoro, Narciso e o Beato Pedro abade (G).

- 3 Lun. ss. Genoveva e Daniel.

- 4 Mar. ss. Aquilino, Tito e Benedicta.

- 5 Miér. ss. Anastasio e Teodoro bispos (G), Telesforo, Eduardo, Apolinar i Emiliania.

- 6 Juev. † *Epifanía. A Adoración dos Santos Reises,* Melchor, Gaspar e Baltasar e S. Meliano.—I. B.

- 7 Vier. ss. Xulián patrón do Ferrol e Fiz.

- 8 Sáb. ss. Maximino, Luciano e Gúdula.

- 9 Dom. ss. Marcelino, Xulián, Vidal e Marciana.

Crecēte as duas e coerto da tarde.

● Temos temporal e chuvia dura. Onde escampe colle-ráse unha raxeira de sol, con xiadas.

- 10 Lun. ss. Gonzalo de Amarante, Agatón e Xohan.

- 11 Mar. ss. Teodosio, Hixinio, Salvo e Anastasio.

- 12 Miér. ss. Arcadio, Victoriano, Benito e Modesto.

- 13 Juev. ss. Leoncio, Gumersindo e Verónica.

- 14 Vier. ss. Hilario i o beato Bernardo de Corieón.

- 15 Sáb. ss. Pablo, Mauro e Benito.

- 16 Dom. ss. Fulxencio, Marcelo, Ticiano e Honorato.

Cheo, perto das seis da mañán.

● Bos días de sol cen ceo craro é moito frío. Cando venza o vento mareiro revolveráse o tempo, pero será en poucos lugares.

- 17 Lun. ss. Antonio abade, Rosalina e Leonila.

- 18 Mar. A Cátedra de S. Pedro en Roma, e Santa Margarida.

- 19 Miér. ss. Sara, Marta, Canuto e Mario.

20 Juev. ss. Fabián, Sebastián e Felisa.

Sol en Acuário as cinco da tarde

21 Vier. ss. Inés, Froitoso e Plubio.

22 Sáb. ss. Vicente, Anastasio, Luftolde e Gaudencio

23 Dom. ss. Adefonso e Raimundo.

Mingante as oito e cuarto da mañán.

☉ Van chegando as chuvias mansas e adispacio. Neve nos outos, que se derrete axiña. O tempo aproveita ao campo.

24 Lun. N.^a S.^a da Paz e ss. Timoteo e Feliciano.

25 Mar. ss. Ansurio, Bismarasio, Gonzalo Osorio, Froalengo, Serdendo, Viliulfo, Pelayo Alfonso e Pedro bispos (G), A Conversión de S. Pablo e Sta. Elvira.

26 Miér. ss. Policarpo, Teógenes e Paula.

27 Juev. ss. Olalla, Angela, e Xohan Crisóstomo.

28 Vier. ss. Xulián, Cirilo, Tirso e Inés.

29 Sáb. ss. Francisco de Sales, Valero e Ruzafa.

30 Dom. ss. Hipólito e Fiz.

31 Lun. ss. Pedro Nolaseo, Xulio e Marcela.

Nova a unha e media da tarde.

☉ Sigue ben revolto o tempo, sin trazas de mellorar. Auga, vantania, humedade. Parez que este ano hai pouca neve.

NOTA.—I. P., Indulgencia Plenaria; I. B., Indulgencia Parcial;
(G) Santos Galegos.

Consellos

Non pido que seias santa;
chégame que seias boa.
Aguda que firas, non;
e, menos, mosquiña morta.

Os probes, pan e quentura,
os nenos, bicos e rosas;
os vellós, brazo e consolo;
a todos alma ridora.

Papel de fumar BAMBÚ

9

FEBREIRO 28 DIAS

ADICADO A CANDELARIA

- 1 Mar. ss. Ignacio, Severo, Pablo y Brixida.
- 2 Miér. A Candelaria e Sta. Felicitiana.
- 3 Juev. ss. Blas, Fiz e o Beato Nicolás.
- 4 Vier. ss. Andrés, Leonisa e Gíberto.
- 5 Sáb. ss. Francisco Blanco, mártir (G), Agueda, Calamanda e Albino.
- 6 Dom. ss. Teófilo, Saturnino e Dorotea.
- 7 Lun. ss. Romualdo, Ricardo e Xuliana.—I. B.
- 8 Mar. ss. Xohan de Mata, Ciriaco, Paulo e Dionísio

Crecente as doce e media da noite.

● A lúa entrou con chuvia e a chuvia non nos quer deixar, por mais que uns ventiños da terra fagan por veces crarexar o sol e derreter a neve febreiriña.

- 9 Miér. ss. Donato e Apolonia.
- 10 Juev. ss. Escolástica, Sotera e Xacinto.
- 11 Vier. ss. Saturnino, Lázaro e Desiderio.
- 12 Sáb. ss. Euxenio, Damián e Olalla.
- 13 Dom. de *Septuaxésima*.—ss. Estebo abade (G), Benigno, Marcelo, Lucina e Catalina
- 14 Lun. ss. Valentín e o beato Xohan Bautista.

Chea as cinco e coarto da tarde.

● O vento anda de un lado pra outro sense quere apou-sar. Veñen bos días de sol, con xiada, mais non é tempo de que nos deixe a chuvia.

- 15 Mar. ss. Severo, Casto, Lucio e Decoroso.
- 16 Miér. ss. Elías, Isaias, Xeremías, Xulián e Faustino.
- 17 Juev. ss. Xulián de Cadocia e Alexo
- 18 Vier. ss. Teotonio (G), Simeón, Claudio i-Eladio.
- 19 Sáb. ss. Gabino, Alvaro e Corrado.

Sol en Piscis as sete e coarto da mañán

- 20 Dom. de *Sexaxésima*.—ss. León, Eleuterio e Nemesio.—I. B.
- 21 Lun. ss. Máximo, Fiz e Ovidio
- 22 Mar. A Cátedra de S. Pedro en Antioquía e ss. Pas-casio e Tecla.

10   Papel de fumar B A M B Ú

Mingoante as catro é media da mañán

Ventos do Sur. Trebón no mar As chavias aprovei-
tan ao chan e non falta u ha miguiña de sol que veña
quentarnos.

23 Miér. ss. Ordoño bispo (G), Marta, Margarida e Flo-
rencio.

24 Juev. ss. Matías, Modesto, Sergio e Primitiva.

25 Vier ss. Valerio monxe (G), beato Sebastián de Apa-
ricio (G), Cesáreo, Valero e Donato.

26 Sáb. ss. Alexandro Fortunato e Victor

27 Dom. de Quincuaxésima (*Antreido*). ss. Baldomero e
Leandro. — I. B.

28 Lun. ss. Basilio e Procopio.

oo

Eirexa, toda a que queiras;
sin esquecer que na chouza
hai que vixial-a cocíña
e que remendal-a roupa.

—
Música e canto, un pouquiño
é condición que namora,
e compre ser cantareira
sin chegar a cantadora.

—
Amores pra unha mociña
son o choio de mais conta:
¡alma! ¡vida! ¡corazón!
... o demais é pouca cousa.

—
Non é preciso ser santa:
¡que seias galega abondal

R. Cabanillas

Refrans

Neve febreiriña, mala e dura veciña.
En Febreiro xa busca o can a soma do palleiro.
Cando a Candelaria chora, inverno fora.

Papel de fumar BAMBÚ

11

MARZAL 31 DIAS

ADICADO A SAN XOSÉ

- 1 Mar. S. Rosendo bispo, S. Manilan abade (G) e O Sto. Anxel da Guarda.
2 Miér. de Ceniza.—ss. Simplicio, Pablo e Lucio.—I. B.
—*Ayuno — Péchanse as velacións.*

Nova as cinco e media da mañán

● A lúa nova trai humedase dabonde. Temos borras-
cas e chuva, que se libra o ceo, brétema i orballo.

- 3 Juev. ss. Emeterio, Celedonio e Ticiano.—I. B.
4 Vier. ss. Casimiro, Cayo e Lucio.—I. B.—*Ayuno e ab-
stinencia.*
5 Sáb. ss. Eusebio, Adrián, Teófilo e Nesa Sra. de
Africa.—I. B.—*Ayuno.*
6 Dom. I de Cuaresma.—ss. Victoriano, Victor e Ci-
rilo.—I. B.
7 Lun. ss. Tomás de Aquino e Felicitas.—I. B.
Festividade dos estudantes.
8 Mar. ss. Xohan de Dios e Fiz.—I. B.
9 Miér. ss. Francisca e Catalina.—*Témpora.*—I. B.—
Ayuno.

Crecente as oito e media da mañán

● Siguen os ventos do mar que traen borrascas. Mais
as treboadas, que veñen con saravia na montana e mais
as neves que albean nos outos queren mellorar o tempo.

- 10 Juev. ss. Crescencio, Alexandre e Melitón.—I. B.
11 Vier. ss. Euloxio, Constantino e Fermín.—*Témpora.*—
I. B.—*Ayuno e abstinencia.*
12 Sáb. ss. Gregorio e Ntra. Señora. da Misericordia.
—*Témpora.*—I. B.—*Ayuno.*
13 Dom. II de Cuaresma.—ss. Leandro, Cristina i-Eu-
frasia.—I. B.
14 Lun. ss. Florentina e Matilde.—I. B.
15 Mar. ss. A. Tutelar (G), Longines, Raimundo e Meli-
tón.—I. B.
16 Miér. ss. Xulián, Ciríaco e Agapito.—I. B.—*Ayuno.*

Chea as cinco e coarto da mañán.

● O tempo amaina moito, ceden os ventos do mar e te-

12   Papel de fumar B A M B Ú

mes unha tempa moi doce, que como boa dura pouco.
Compre ter conta cas noites de xiada.

- 7 Juev ss. Xosé de Arimatea e Patricio.—I. B.
18 Vier. ss. Cirilo, Gabriel, Salvador e Braulio.—I. B.—
Ayuno e abstinencia.
19 Sáb. † San José esposo de la Sma. Virgen.—I. B.
Ayuno.
20 Dom. III de Cuaresma.—ss. Martiño de Dumio bispo
(G), Eufemia e Ambrosio.—I. B.
21 Lun. ss. Benito e Filemón.—I. B.

Sol en Aries as sete menos coarto da mañá

PRIMAVERA

- 22 Mar. ss. Deogracias, Plubio e Basilio.—I. B.
23 Miér. ss. Victoriano, Fidel e Toribio.—I. B.—*Ayuno.*
24 Juev. ss. Simeón e Agapito. I. B.

Mingbante a unha e piques da noite.

✿ *Xa se revirou o tempo. A primavera quer entrar mollada, i-os nubrados non deixan asomar o sol.*

- 25 Vier. A Anunciación da N. Sra. i-Eucarnación do Señor, ss. Dimas e Quirino.—I. P.—*Ay. e abst.*
26 Sáb. Bto. Diego Xosé de Cádiz (G), ss. Braulio e Teodosio.—I. B.—*Ayuno.*
27 Dom. IV de Cuaresma.—ss. Ruperto, Lidia e Alexandro.—I. B.
28 Lun. ss. Castor, Doroteo e Sixto.—I. P.
29 Mar. ss. Pastor, Xonás i-Eustasio.—I. B.
30 Miér. ss. Xehan Clímaco, Víctor e Régulo.—I. B.—
Ayuno
31 Juev. ss. Amadeo e Amós.—I. B.

Nova perto das sete da tarde.

✿ *Entra con chuvias e sal con ventos. Tempo revoltado e fosco en xeneral, que fai queixar a xente.*

Refrans

Marzo, espigarzo.
Marzo marzola, trebón e raiola.
No Marzo, abrigo, noces e pan trigo.

Papel de fumar B A M B Ú 13

ABRIL 30 DIAS

ADICADO AOS DOORES DA VIRXE

- 1 Vier. ss. Venancio, Macario e Teodora.—I. B.—*Ayuno con abstinencia.*
- 2 Sáb. ss. Francisco de Paula e Abundio.—I. B.—*Ay.*
- 3 Dom. de Pasión ou de Lázaro.—ss. Engracia virxe e mártir (G), Benito, Ricardo, Benigno e Ulpiano.—I. B.
- 4 Lun. ss. Isidoro, Víctor e Zósimo.—I. B.
- 5 Mar. Bto. Xohan de Viveiro, ss. Vicente Ferrer, Emilia e Irene. I. B.
- 6 Miér. ss. Celso, Celestino e Marcelino.—I. B.—*Ayuno.*
- 7 Juev. ss. Epifanio, Ciriaco e Donato.—I. B.
Crecente as tres e dez da tarde.
- 8 Temp. revirado. Días frios cando sopra o nordés, e molla los cando chegan as borrascas do mar. O sol de Abril luce pouco.
- 8 Vier. de Dolores.—ss. Perpetuo, Alberto, Máxima e Xenaro.—I. B.—*Ayuno con abstinencia.*
- 9 Sáb. ss. María Cleofé, Casilda e Próceros. I. B.—*Ayuno.*
- 10 Dom. de Ramos —ss. Urbano abade (G), Ezequiel e Daniel.—I. B.
- 11 Lun. ss. León, Antipas e Isaac.—I. B.
- 12 Mar. ss. Víctor mártir (G), Constantino e Zenón.—I. B.
- 13 Miér. ss. Hermenexildo, Xustino e Máximo.—I. B.—*Ayuno.*
- 14 Juev. Santo.—ss. Pedro González Telmo ab. dos mariñeiros (G), e Tiburcio e Valeriano.—I. P.
Chea as seis e vinte da tarde.
- 15 Brétemas frías nas noites. Algús días de xiada, aunque poucos. Un solciño que aquece aos vellos e unhas choviscas mainas que n n gorentan a ningúen.
- 15 Vier. Santo.—ss. Anastasia, Basilisa, Victorina i-Elena.—I. B.—*Ayuno e abstinencia.*
- 16 Sáb. Santo ou de Gloria —ss. Toribio bispo de Astor-
- 14   Papel de fumar B A M B Ú

- ga, Froitoso de Braga bispo e fundador (G), Engracia e Cayo I. B. *Ayuno á íca o mediodia.*
7 Dom. *de Pascua de Resurrección.* ss. Aniceto, Maria, Ana i-Elena I. P.
18 Lun. ss. Eleuterio, Andrés e Toribio.—I. B. — *Abrense as velacións*
19 Mar. ss. Vicente, León, Hermóxenes e Crescencio.—I. B.
20 Miér. ss. Bto. Alfonso de Ourense (G), Inés de Monte Pulciano, Marcelino e Víctor I. B.
Sol en Tauro as seis e media da tarde
21 Juev. ss. Anselmo, Apolonio e Alexandra.—I. B.
22 Vier. ss. Serónima virxe (G), Sotera, Angustias e Cayo.—I. B.

Mingoante as oito e coarto da noite.

☉ Moitas nubes baixas, e ceo cuberto que non quer deixar unha miguíña de sol. Auga dabondo i-algunhas trefeadas lixeiras.

- 23 Sáb. ss. Xerardo, Xurxo, Adalberto e Clemente —I. B.
24 Dom. *de Pascuilla ou de Quasimodo.*—ss. Fidel, Gregorio, Leoncio e Honorio.—I. B.
25 Lun. ss. Marcos, Aniano i-Estebó.— *Ragacións maiores.* I. B.
26 Mar. ss. Pedro de Rates, Miguel González (G), Cleto, Marcelino e N. Sra. da Saleta
27 Miér. ss. Anastasio, Toribio e Pedro
28 Juev. ss. Estebó, Prudencio, Patricio e Vidal
29 Vier. ss. Pedro de Verona, Roberto e Hugo.
30 Sáb. ss. Amador, Sofía, Lourenzo e Catalina.

Nova as cinco e media da mañán.

A lúa nova trai melloría, anque non molta. Ventos mainos, castrelos no ceo e pouca seguránza no tempo.

Refrans

A i-auga de Abril, henche o carro e o carril.
Abril si por mal quer vir, as portas non deixa abrir.
Solla de Abril abre a man e déixaa ir.

Papel de fumar BAMBÚ

MAIO 31 DIAS

MES DAS FLORES

- 1 Dom. ss. Felipe, Santiago, Sexismundo e Orencio.
- 2 Lun. ss. Anastasio e Fiz. *Festa Nacional.*
- 3 Mar. A Invención da Santa Cruz e S. Aleixandro.
- 4 Miér. Solemnidade (Patrocinio) de S. Xosé.—ss. Paulino, Ciriaco, Mónica e Antonina.
- 5 Juev. ss. Sto. Máximo, Eulogio e Agustíño
- 6 Vier. ss. Xohan Ante-Portam-Latinam patrón dos impresores, Benita e Nosa Sra. da Cabeza.

Crecente as nove e vinte da serán.

● Tempo revoltoso. Treboadas de primaveira, con sarai-vas e ventanía que pouco dura.

- 7 Sáb. ss. Augusto, Agustíño, Domitila e Benedicto.
- 8 Dom. Nosa Señora dos Desamparados e S. Eladio.
- 9 Lun. ss. Gregorio Nacianceno e Lucas.
- 10 Mar. ss. Antonino e o beato Xob.
- 11 Miér. ss. Domingo eremita (G), Florencio e Anastasio.
- 12 Juev. ss. Domingo da Calzada i-Epifanio.
- 13 Vier. Nosa Sra. dos Mártires e S. Pedro Regalado.
- 14 Sáb. ss. Bonifacio, Pascual, Xusta e Xustina.

Chaa as oito e media da mañán.

● Bó tempo de primaveira. As xiadas non contentan ao labrego, mais o sol i-o ceo craro son do gusto de todos. Si non fora pol-os ventos mareiros que queren descompoñer os días con treboas, era un tempo dos ceas.

Ecrise total de Lúa invisibre en España

- 15 Dom. ss. Isidro labrador, Torcuato e Simplicio.
- 16 Lun. ss. Xohan Nepomuceno, Honorato e Ubaldo.
- 17 Mar. ss. Pascual Bailón e Bruno.
- 18 Miér. ss. Félix Cantalicio e Dióscoro.
- 19 Juev. ss. Pedro Celestino, Ciriaca e Prudencia.
- 20 Vier. ss. Bernardino de Sena e Anastasio.
- 21 Sáb. ss. Victorio, María do Socorro e Secundino.

Sol en Géminis as seis menos cuarto da tarde

22 Dom. ss. Rita de Casia, Elena e Rufino.

16 . Papel de fumar B A M B Ú

Mingante as doce e media do día.

☉ O tempo revirouse moito. Nubes teimosas que non queren deixarnos e ventos frexes do S. que nos amargan a boanza.

23 Lun. ss. Desiderio, Basilio e Miguel.—*Rogacións.* I. B.

24 Mar. ss. Torcuato, Susana e Robustiana.—*Rogacións.*
— I. B.

25 Miér. ss. Genadio bispo (G), Gregorio, Luciano e Dionisio.—*Rogacións*—I. B.

26 Juev. † *A Ascensión do Señor.*—ss. Felipe Neri e Zacarías.—I. P.

27 Vier. ss. Xohan, Restituta, Xulio i Eutropio.

28 Sáb. ss. Viliulfo bispo de Tuy (G), Xusto, Eladio, Luciano. Xermán i Emilio.

29 Dom. ss. Teodosia e Maximiano.

Chea as duas da tarde

☉ Brétimas borrallentas nos ríos, e nubes outas. Fai como que quer mellorar.

Erise total de Sol invisibre en España

30 Lun. ss. Donadeo, Máximo e Bonelo, monxes do Bierzo (G), Fernando Rey de España e Basilio.

31 Mar. ss. Crescencio, Petronila e Pascasio.

=====

Refrans

En Maio inda bebe o boi no prado.

Que bon Maio, que mal Maio, quince días os bois ó prado, e mais val no principio que no cabo.

Foguetes

Tres cousas che compren, Vila
se os preitos has de gañar:
ter razón, saber decila,
e mais que cha queiran dar.

J. Pérez Ballesteros.

Papel de fumar BAMBÚ

17

XUNIO 30 DIAS

MES DE SAN XOHÁN

- 1 Miér. Btos. Pedro Vázquez e Antonio de San Boaventura mártires (G.), Nosa Sra. da Luz e Santos Iñigo e Fortunato.
- 2 Juev. ss. Marcelino, Pedro e Nicolás Peregrino
- 3 Vier. ss. Paula, Clotilde, Isaac e Ovidio.
- 4 Sáb. ss. Francisco Caracciolo, Saturnina e Quirico.—*Virilia de Pentecostés.*—I. B. *Ayuno e abstinencia.*
- 5 Dom. *Pascua de Pentecostes ou do Espiritu Santo.*—Santos Bonifacio, Doroteo, Apolonio e Sancho.—I. B.

Crecente as catro e media da mañán.

O caloríño que empeza a sentirse forma treboadas lixeiras. De remate ventos destemperados e unhas pingotas de chuvia que non fan mal a ninguén.

- 6 Lun. ss. Gonzalo de Acebeiro abade (G), Norberto, Felipe, Amancio e Paulina.—I. B.
- 7 Mar. O Trunfo de San Pablo e S. Roberto.—I. B.
- 8 Miér. ss. Medardo, Salustiano e Maximiano.—*Témpora.*—I. B.
- 9 Juev. ss. Primo, Feliciano, Ricardo e Pelaxio.—I. B.
- 10 Vier. ss. Restituto, Ciriaco e Margarida.—*Témpora.*—I. B.—*Abstinencia.*
- 11 Sáb. ss. Bernabé, Fiz, Fortunato e Delaira.—*Témpora.*—I. B.
- 12 Dom. A Santísima Trindade e ss. Xohan de Saha-gún, Nazario e Onofre.

Chea as doce menos coarto da noite

Bó tempo craro e sereo. Son poucos os danos das tormentas que traen unha reguiña ao chan.

- 13 Lun. ss. Antonio de Padua e Luciano.
- 14 Mar. ss. Basilio Magno, Marciano e Rufino.
- 15 Miér. ss. Modesto, Crescencia, Benilde e Libia.
- 16 Juev. † *Sanctissimum Corpus Christi.*—ss. Benón, Francisco de Regis e Quirico.
- 17 Vier. ss. Manuel, Ismael e Pablo.

18 **Papel de fumar B A M B Ú**

- 18 Sáb. ss. Marco, Marceliano e Paula.
 19 Dom. ss. Gervasio, Protasio, Bonifacio e Ursicino. —
Ofrenda do Reino de Galicia ao Sismo Sacramento.
 20 Lun. ss. Silverio, Florentina e Macario.
 21 Mar. ss. Luis Gonzaga, Raimundo e Demetria

Mingoante as duas da noite.

Tempo revolto que non presta moito as herbas, pero tampouco amola as colleitas. De remate saravias e lóstregos a Dios dar.

- 22 Miér. ss. Paulino, Albano, Flavio e Niceas.

Sol en Cáncer as duas da mañá

VRAU

- 23 Juev. ss. Zenón, Fiz e Agripina.
 24 Vier. O Sagrado Corazón de Xesús, A Natividade de S. Xohan Bautista e ss Xohan Treson ermidao (G), e Fausto
 25 Sáb. O Purísimo Corazón de Maria, ss. Orosia, Guillermo, Próspera e Lucía.
 26 Dom. ss. Paio de Tuy mártir, Hermoigio bispo (G), Xohan, Pablo e Virgínio.
 27 Lun. Nosa Sra. do Perpétuo Socorro e S. Zelle.

Nova as nove e dez da noite

A lúa nova non move o tempo. O caloríño quer apretar, mais axiña a ventania trae borrascas lixeiras.

- 28 Mar. ss. León, Argimiro, Pablo e Benigno.
 29 Miér. † San Pedro e San Pablo e ss. Marcelo e Siro.
 30 Juev. A Conmemoración de Sant-Iago Apóstol e Santa Emilia.

Refrans

En San Xuán a sardiña molla o pan.
 Auga de San Xuán tolle viño e non da pan.
 Mayo pardo, San Xuán claro.

Dito de unha nai

Dixolle unha nai a un seu fillo que se achantaba na casa, pra non ir a guerra:

—Mira, meu fillo, vaite. Mais quero que morras de un tiro no frente que de vergonza na aldeia.

Papel de fumar BAMBÚ

XULIO 31 DIAS

MES DE SANT-IAGO

- 1 Vier. S. Faxildo abade de Antealtares (G), O Precioso Sangue de Noso. Sr. Xesucristo, ss. Casto, Martín, Leoner e Galo.
- 2 Sáb. A Visitación de Nosa. Sra. e S. Longines.
- 3 Dom. ss. Trifón, Xacinto, Heliodoro i-Eulogio.
- 4 Lun. ss. Laureano, Flaviano e Teodoro.

Crecente as duas menos cuarto da tarde

Ceo crare con ventos do N. Nas ribeiras abáfase co calor. Pol-os oitos tense un ventíño limpo, e aínda, veira dos ríos, síntese friaxe dabondo nas seráns.

- 5 Mar. ss. Miguel dos Santos, Zoa e Filomena.
- 6 Miér. ss. Dominica, Isaías, Lucía e Rómulo.
- 7 Juev. ss. Claudio, Fermín e Lourenzo de Brindis.
- 8 Vier. ss. Isabel, Agapito e Procepio.
- 9 Sáb. ss. Cirilo, Alexandro, Anatolia e Zenón.
- 10 Dom. Bto. Xohan Xacobo Fernandes mártir (G), e ss. Cristobø, Amalia, Segunda e Rufina.
- 11 Lun. ss. Dictinio bispo (G), Pio I, Abundio e Sabino.
- 12 Mar. ss. Xohan Gualberto, Félix e Marciana.

Chas as tres e piques da tarde

● Apretan o calor i-a sequia que fan arregañar os campos. Días calmos, sin vento. Despois un ventíño fresqueiro que fai como que quer torcer o tempo.

- 13 Miér. ss. Anacleto, Uxio, Xoel i-Esdras.
- 14 Juev. ss. Estebo abade (G.), Boaventura, Xenaro, Xusto e Marcelino.
- 15 Vier. ss. Enrique, Camilo e Antioco.
- 16 Sáb. Nosa Señora do Carmen e S. Fausto.
- 17 Dom. ss. Alexo, Marcelina, León, Xacinto e Xenerosa.
- 18 Lun. ss. Mariña de Augasantas Virxe e mártir (G), Sinfarosa, Emiliano e Federico. *Festa Nacional.*
- 19 Mar. ss. Vicente de Paúl, Arsenia e Xusta.
- 20 Miér. ss. Elías, Librada, Xerome, Emiliana e Severa.

20   Papel de fumar BAMBÚ

Minyoante as doce e cuarto do día.

- Santiaguíño anuncia o seu canadiño, que este ano non ven arrasado, anque os campos xa o agradecen ben.
21 Juev. ss. Práxedes, Feliciano e Xusta.
22 Vier. ss. María Madanela, Teófilo e Cirilo.
23 Sáb. ss. Apolinar, Brígida, Bernardo e Liberio.

Sol en Leo a unhn da tarde

CANÍCULA

- 24 Dom. ss. Cristina, Francisco Selano e Víctor.
25 Lun. † O APÓSTOLO SANT-IAGO O MAIOR PADREIRO DA PATRIA.—ss. Cristóbal e Cucufate.
26 Mar. ss. Ana nai de Nosa Señora e Tudela
27 Miér. ss. Pantaleón, Xuliana e Semproniana.

Nova perto das entre da mañá.

● Ca lúa tempéranse un pouco os aías. Agora temos xa mañanciñas mais fresqueiras e no serán sopra un ventíño lixeiro que vai mellor pra sega.

- 28 Juev. ss. Víctor, Nazario, Celso i-Eladio.
29 Vier. ss. Marta, Serafina, Beatriz, Fiz e Próspero.
30 Sáb. ss. Abdón, Senén, Teodomiro e Carmona.
31 Dom. ss. Ignacio de Loyola e Pablo.

Cantigas de Santiago

Deica Santiago irei;
de Santiago para arriba
bagullas que eu botarei.

Santiago de Galicia
espello de Portugal
axudádeme a vencer
n-esta batalla real.

Cara o San Bastián corramos
á cima do Pico Sagro
para ver raiar o sol
nas torres de Santiago.

Papel de fumar BAMBÚ

AGOSTO 31 DIAS

MES DE SANTA MARÍA

- 1 Lun. ss. Pedro Advíncula, Fiz e Nemesio.—*Xubileo da Porciúncula.*
- 2 Mar. ss. Alfredo, Máximo e Nosa. Sra. dos Anxos.
- 3 Miér. A Invención de S. Estebo y S. Eufonio.

Crecente as duas da noite

☾ Días escuros que chaman ó trebón. A chuvia que trouxo a treboada en moitos lugares non mellorou as colleitas.

- 4 Juev. ss. Domingo de Guzmán, Perpetua i-Eutelo
- 5 Vier. Nosa Sra. das Neves e S. Emigdio.
- 6 Sáb. A Transfiguración do Señor e ss. Xusto e Pastor.
- 7 Dom. ss. Cayetano, Alberto, Donato e Sicilla.
- 8 Lun. Bto. Roxerio de Meira (G), ss. Ciriaco, Emiliano e Marino.
- 9 Mar. Bta Urraca Sarmiento abadesa (G), ss. Román, Marciano e Cleto.
- 10 Miér. ss. Lourenzo ab. contra os incendios e Paula
- 11 Juev. ss. Tiburcio, Filomena e Susana.

Chea as seis da mañán

☀ Días quentes e noites con friaxe. Aínda non temos brétemas, e Dios as aparte, que si veñen van amolincrar as leiras. Os ventos do nordés non revolven o tempo.

- 12 Vier. ss. Eusebio, Hilaria e Felicísima.
- 13 Sáb. ss. Casiano, Hipólita, Radegundis i-Elena.—*Vixilia da Asunción /Ayun e abstinencia.*
- 14 Dom. ss. Nuño Alvarez coengo, (G), Eusebio, Anastasia e Demetrio.
- 15 Lun. † *A Asunción. N.ª S.ª de Todo o Mundo. N.ª S.ª dos Ollos Grandes, P. de Lugo, S. Payo, bispo (G).*
- 16 Mar. ss. Roque, Xacinto e Xaquín pai de N.ª S.ª
- 17 Miér. ss. Paulo, Xuliana, Librada e Anastasio, e Santas Godina abadesa, i-Eufemia Virxe e mártir (G)
- 18 Juev. ss. Leonardo, Clara i-Elena.

22   Papel de fumar BAMBÚ

Minogante as oito e media da tarde

A treboada de Nosa Señora mollou o tempo e non fixo mal. Ventos mainos do S. con borrasças lixeiras que traen humedade.

19 Vier. ss. Mariano, Luis e Maxín.

20 Sáb. ss. Bernardo, Samuel e Severo.

21 Dom. ss. Fidel, Ciriaca e Francisca de Fremiot.

22 Lun. ss. Fabriciano e Timoteo

23 Mar. ss. Felipe, Benicio e Valeriano.

Sol en Virgo as oito menos coarto da tarde

24 Miér. ss. Bartolomé i-Aurea.

25 Juev. ss. Luis, Xenxo e Patricia.

Nova as once e coarto da mañán

A lúa nova entra mollada en moitos sitios, mais pouco duran as chuvias que virarán cos ventos do S.

26 Vier. ss. Ceferino, Segundo e Vítores.

27 Sáb. ss. Victorio bispo e mártir (G), Rufo e Xosé de Calasanz.

28 Dom. ss. Agustín, Bibiano, Paio e Moisés.

29 Lun. A Degollación de S. Xohan Bautista.

30 Mar. ss. Ero de Armenteira abade (G), Rosa de Lima, Celedonio i-Emeterio.

31 Miér. ss. Osorio Gutiérrez o Cende Santo de Lourenzana (G), Ramón Nonnato e N.^a S.^a do Bó Viaxe

R e f r a n s

En Agosto, está a i-auga tras do toxo.

Si o mes de Agosto ben claro, bon magosto e bon nabo; si nubrado, poucas castañas e nabos furados.

En Agosto secan os montes y-en Setembre as fontes.

SEPTEMBRO 30 DIAS

ADICADO A SAN MIGUEL

1 Juev. ss. Xil de Casaio abade (G) e Lupo.

Crecente as cinco e vinte da serán

2 Borrascas lixeiras. Algunhas brétemas, pouco espesas. Nubes baixas que esperece un solciño de vran.

3 Vier. ss. Antolín, Estebo e Máxima.

4 Sáb. ss. Columbiano, Ladislao e Serapia.

5 Dom. San Adrián eremita (G), Nosa S.^a da Consolación e ss. Cándida e Rosa.

6 Lun. ss. Lourenzo, Xustinián, Rómulo e Obdulia.

7 Mar. ss. Eutelo, Uxio e Petrenio.

8 Miér. ss. Vicencio abade (G), Clodoaldo, Anastasio e Nosa S.^a dos Reises.

9 Juev. A Natividade de Nosa Señora.

10 Vier. ss. María da Cabeza, Serxio e Gorgonio.

Chea as oito e piques da noite

11 Ceo despexado, tempo sereo. Os ventos do mar quixeran traerlle o seu canado ás castañas, mais o sol non os deixa mollar moito a terra.

12 Sáb. ss. Pedro de Mezonzo bispo, autor da Salve (G) Nicolás de Tolentino e Pulqueria.

13 Dom. Nosa Sra. das Viñas y ss. Proto e Xacinto.

14 Lun. O Santísimo Nome de María e S. Leucio

15 Mar. ss. Samuel bispo de Iria (G), Felipe, Eulogio e Maudillo.

16 Miér. A Exaltación da Sta. Cruz e S. Victor.

17 Juev. Os Dolores Gloriosos de Nosa Sra. e ss. Nicomedes, Valeriano e Porfirio.

18 Vier. ss. Cipriano i Eufemia

19 Sáb. As Chagas de S. Francisco e S. Pedro Arbués.

Mingoante as tres e coarto da mañá

20 Agora si que o vento mareiro re virou o tempo. Xa temos humidade dabendo i-algunhas chuvias onde menos falta facían.

21 Dom. ss. Tomás de Villanueva e Sofía.

22 Papel de fumar BAMBÚ

- 19 Lun. A Aparición da Virxen da Saleta.
 20 Mar. ss. Eustaquio, Agapito e Cándida.
 21 Miér. ss. Mateo, Isacio e Pánfilo.—*Temporas.*—I. B.
 22 Juev. ss. Mauricio, Lorenzo e Xenás.
 23 Vier. ss. Lino, Fausto e Tecla.—*Temporas.*—I. B.—
Abstinencia sin ayuno.

Nova as oito e media da noite

Vai quedar bó tempo pra as vendimias. Van cedendo as chuvias i-os ventos do N. traen dias fresquiños e sereos.

Sol en Libra as cinco da tarde

OUTONO

- 24 Sáb. Nosa S.^a das Mercedes e ss. Xerardo e Dalmacio.—*Temporas.*—I. B.
 25 Dom. ss. Lope e María de Cervellón.
 26 Lun. ss. Amancio, Cipriano e Xustina.
 27 Mar. ss. Cosme e Damián.
 28 Miér. ss. Wenceslao e Máximo.
 29 Juev. San Miguel Arcánxel.
 30 Vier. ss. Gregorie, Xerome e Sofia.

Refrans

En Setembre, come e vende; pero non sexa tanto o comer, que non deixes que vender.
 San Mateu, vindima tí, vindimarei eu.
 San Miguel das uvas maduras, tarde vés e pouco duras.

Problemas

Unha media medio feita
 i-outra media por faguer
 ¿cántas medias poden ser?

Catro pans, catro cans,
 un pan e medio e medio pan
 ¿a cómo toca cada can?

Papel de fumar BAMBÚ

OUTONO 31 DIAS

ADICADO AO SANTO ANXEL

- 1 **Sáb** O Sto. Anxel Custodio, ss. Remixio e Gervasio.

Crecente as doce menos coarto da mañán

Orballos fresquiños. Algunhas brétemas Frio seco na montana. Poucas chuvias no val e na ribeira.

- 2 **Dom.** Os Anxos da Guarda, Saturio i-Eutelo.

- 3 **Lun** Bto Vela eremita (G), ss. Dionisio, Fausto, Cándido e Xerardo

- 4 **Mar.** ss. Francisco de Asís, Cayo e Aurea.

- 5 **Miér** ss. Froilán bispo patrón de Lugo (G), e Plácido.

- 6 **Juev.** ss. Sabina, Primo, Feliciano e Bruno.

- 7 **Vier.** N. sa Sra. do Rosario e ss. Serxio e Marco

- 8 **Sáb.** ss. Demetrio, Paio e Nestor.

- 9 **Dom.** Nosa Sra. da Cinta e S. Dionisio.

Chea as nove e media da mañán.

Tempo amorosiño de outono. Días sereos, que seme-llan do vran; noites frias, que van chamando ao inverno.

- 10 **Lun.** ss. Francisco de Borja, Florencio e Paulino.

- 11 **Mar.** ss. Nicasio, Xermán e Fermin.

- 12 **Miér.** Nosa Sra. do Pilar e do Remedio — *Festa ofi- cial da Raza.*

- 13 **Juev.** ss. Pedro bispo (G), Eduardo, Marcial e Ve- nancio.

- 14 **Vier.** ss. Calixto, Evaristo e Bernardo.

- 15 **Sáb.** ss. Teresa de Xesús e Bernardo.

- 16 **Dom.** ss. Florentino e Ambrosio.

Migoante as nove e vinte da mañán

Tempo revolto de treboadas e chuvias. Compre apro-veitar os días que nos quedan de boanza.

- 17 **Lun.** ss. Eduvigis, Mariano, Mamerto e Victor.

- 18 **Mar.** ss. Lucas, Xulián e Trifona.

- 19 **Miér.** ss. Pedro de Alcántara e Rosina.

- 20 **Juev.** ss. Caprasio, Xohan Cancio e Irene.

- 21 **Vier.** ss. Hilarión, Asterio e Arturo.

- 22 **Sáb.** ss. Maria Salomé e Córdula.

- 23 **Dom.** ss. Servando, Pedro Pascual e Xermán.

- 26 **Papel de fumar BAMBÚ**

Nova as nove menos coarto da mañá.

● Ceo cuberto. Vai medrando a humedade. Orballos mainos. Chovisca de outono. As neves parés que se retrasan moito.

24 Lun. ss. Gonzalo bispo de Mondoñedo (G), Rafael Arcánxo, Fortunato e Martiño.

Sol en Eseorpio as duas da mañá

25 Mar. ss. Frutos, Cris-anto e Daría.

27 Miér. ss. Evaristo, Luciano, Florencia e Marciano.

26 Juev. ss. Vicente, Sabina, Cristeja e Catalina.

28 Vier. ss. Simeón e Xudas Tadeo.

29 Sáb. ss. Narciso, Xerona i Eusebia.

Festividade dos caídos

30 Dom. *Festividade de Cristo Rey.*—ss. Cenobia, Claudio e Amparo.

31 Lun. ss. Urbano e Quintín.

Crecente as oito menos coarto da mañán

Treboadas longas e rexas que dispoñen as enchentes de San Simón. O outono non trai por eso moita humedá i-agradécense os tronos que veñen a quebrar as fontes.

Refrans

Hastra San Martiño, pan e viño; de San Martiño adiante, frío e fame.

San Martiño, trompos ao camiño.

Día de San Martiño proba o teu viño.

De bon humor

Un cobrador do fielado, lle pregunta a dous señores que entraban na vila:

—¿Levan algo de pago?

—Dous litros de viño.

—¿Onde están?

—Na barriga.

—Esperen que vou mirar a tarifa: «Viño en barril corenta réas; en pelexo, libre». E dirixíndose a eles lles dí:

—Poden pasar que non pagan nada.

NOVIEMBRE 30 DIAS

MES DE SAN MARTIÑO

- 1 Mar. † A Festa de Todos-os Santos.—ss. Benigno, Cesáreo y Maria.
- 2 Miér. A Commemoración dos difuntos e S. Xusto.
- 3 Juev. ss. Valentín, Hilario, Malaquías e Teófilo.
- 4 Vier. ss. Carlos Borromeo e Domingo.
- 5 Sáb. ss. Zacarías, Eusebio, Fiz e Isabel.
- 6 Dom. ss. Leonardo, Severo e Vinoco.
- 7 Lun. ss. Herculano, Amaranto, Ernesto e Florencio.

Coris total de Lúa visibre en España

Chea as dez e vinte da noite

☉ Bos días que non duran moito. Logo medran as nubes e xa nos decatamos de que imos pra un inverno de chuvias longas.

- 8 Mar. S. Alvito bispo (G), O Patrocinio de Nosa Sra. e ss. Severiano, Severo, Victorino e Godofredo.
- 9 Miér. Nosa Sra. da Almudena.
- 10 Juev. ss. Aniano, Demetrio e Andrés.
Vier. ss. Martiño, Bartolomé e Toribio.
- 12 Sáb. ss. Millán, Diego de Alcalá e Paterno.
- 13 Dom. ss. Estanislao, Uxío III, Homobono e Rufo.
- 14 Lun. Sta. Trahamunda de Poio abogosa dos emigrantes (G) e ss. Serapio, Lourenzo e Veneranda.

Mingoante as catro e vinte da tarde.

☁ Ventos revoltos, chuvias pasaxeiras pero teimosas, neve na montana e borrascas no mar.

- 15 Mar. ss. Uxío I, Leopoldo e Leoncio.
- 16 Miér. ss. Rufino Marcos, Valero i-Edmundo.
- 17 Juev. ss. Acisclo e Victoria.
- 18 Vier. ss. Román, Máximo, Odón e Pedro.
- 19 Sáb. ss. Isabel, Ponciano e Crispín.
- 20 Dom. ss. Félix de Valois, Simplicio e Agapito.
- 21 Lun. ss. Estebo, Honorio e Rufo.

Coris parcial de Sol invisibre en España

- 22 Mar. Bto. X han de Pontevedra, (G), ss. Columbiano e Mario.

28   Papel de fumar B A M B U

Sol en Sagitario as doce da noite.

Nova a medianoite.

☉ No mar amainan as borrascas, na terra siguen as chuvas e veñen as brétemas espesas. Ventos froxos.

23 Miér. ss. Clemente, Felicitas e Lucrecia

24 Juev ss. Gonzalo bispo de Mondoñedo (G), Juan de la Cruz, Crisógono e Flora.

25 Vier ss. Catalina, Moisés e Gonzalo.

26 Sáb. Os Santos Mártires de Córdoba.—*Péchanse as velacións.*—I. B.

27 Dom. *1 de Advento* --ss. Virxilio, Facundo e Primitivo.

28 Lun. ss. Gregorio III, Estebo e Valeriano.

29 Mar. ss. Iluminada e Saturnino.

30 Miér. ss. Andrés, Constancia e Xustina.

Crecente as catro da mañán.

☾ Auga. As nubes casáronse ca montana e non queren deixar coallar a neve. As veces ven unha raxeiriña do sol, que pouco dura. De remate un vento N. fai despegar algo o ceo.

A Virxen do Rosario

As doas do Rosario son todas frores
nadas antre as espiñas dos nosos dores.
Deixainos, Virxen Santa, nas mágoas nosas
bicar esa diviña croa de rosas.

Lago González.

Cantigas

A ese que che fai as veiras,
nena non lle deas creto
eche como o cucorrei
ven axiña e vaise cedo.

Fun ao enxido da ventura
buscando a felicidadá,
quixen coller unha rosa...
esfollóuseme nas mans.

V. Taibo.

Papel de fumar BAMBÚ

29

DECEMBRO 31 DIAS

MES DE NADAL

- 1 Juev. ss. Eloy, Natalia e Cándida.
- 2 Vier. ss. Bibiana, Elisa e Aureliana.
- 3 Sáb. ss. Francisco Xavier e Claudio.
- 4 Dom. *II de Advento.*—ss. Osmundo, Cleto e Bárbara.—I. B.
- 5 Lun. ss. Sabas, Agripina e Dalmacio.
- 6 Mar. ss. Fernando abade de Antealtares (G), Nicolás de Bari i Emiliano.
- 7 Miér. ss. Ambrosio, Policarpo e Urbán.

Chega as dez e coarto da mañán.

Neve maina nas terras outas. Uns días amerosiños, que somellan de inverno nas terras esporentes do val. Chuvias lixeiras e nubes altas. Nas mañáns siguen as brétemas.

- 8 Juev. † *A Purísima Concepción de Nosa Señora.*— Santos Macario i Esther.
- 9 Vier. ss. Restituto, Cipriano e Lecaia.
- 10 Sáb. S. Florencio abade (G), Nosa Sra. de Loreto e ss. Eulalia i-Hermóxenes.
- 11 Dom. *III de Advento.*—ss. Dámaso Papa (G), Sabino e Daniel.
- 12 Lun. Nosa Sra. de Guadalupe e San Constancio.—I. B.
- 13 Mar. ss. Uxío, Orestes e Lucía.
- 14 Miér. ss. Nicasio, Xusto, Pompeyo i-Espiridión.—*Témporas.*—I. B.

Mingoante a unha e coarto da noite.

Chuvia longa, ventos do S. e nubes baixas. En xeneral bó tempo de inverno.

- 15 Juev. ss. Eusebio, Valeriano, Máximo e Fortunato.
- 16 Vier. ss. Valentín e Delaira.—*Témporas.*—I. B.—*Abs-tinencia sin ayuno.*
- 17 Sáb. ss. Francisco de Sena, Lázaro e Olimpia.—*Tém-poras.*—I. B.—*Ayuno e abstinencia.*
- 18 Dom. *IV de Advento.*—Nosa Señora da O.
- 19 Lun. ss. Nemesio e Timoteo.—I. B.

- 20 Mar. ss. Teófilo, Xulio e Domingo de Silos.
 21 Miér. ss. Ilduara nai de S. Rosendo, Adosinda abadesa (G), Tomás e Anastasio.

Nova as seis da serán.

● Chuvias lixeiras e ventos mainos. Logo trócase o tempo e temos ceo craro algús días. Sigue a neve, non moi espesa, na serra.

- 22 Juev. ss. Demetrio, Zenón i-Elena

Sol en Capri ornio as doce e dez da mañá

INVERNO

- 23 Vier. ss. Victoria, Nicolás, Sérvulo e Vintila eremita.
 24 Sáb. *Noiteboa* - ss. Gregorio, Eutimio e Luciano. I. B
 25 Dom. † 4 *Natividade de Noso Señor Xesucristo.*-I. P
 26 Lun. ss. Estebo e Marino.—*Abrense as velacións.*
 27 Mar. ss. Xohan Apóstol, Nicereta e Teodoro.
 28 Miér.-Os Santos Inocentes
 29 Juev. Bto Vidal abade (G), ss. David e Tomás Cantuariense.

Crecente as once menos coarto da noite.

● Trebón nò mar. Turboadas fortes na terra. Pares que o tempo inda revirará de novo e que entraremos no ano novo con ceo craro.

- 30 Vier. A Traslación de Sant Iago e S. Sabino.

- 31 Sáb. ss. Franquila abade de Rivas do Sil (G), Sil vestre, Columbio e Pauliña.

Pregaria

Virxe María, cándida nena,
 dos teus filliños doce naiciña,
 de mágoas cheo, de dores fondos
 hoxe a tí chego, prenda querida.

Orfo non deixes a quen acode
 tral-o agarimo da tua almiña.
 ¡Malpocadiño! ¡Qué de min fora
 si tí me deixas, Virxe María!

Bàrcia Caballero.

Papel de fumar B A M B Ú

31

Láncara.—O 24; 16 Cedrón; 2 e 17 Puebla; 11 R o (Es-farrapa).

Lorenzana.—O 9, 19 e 28 e mercados os domingos.

Lugo.—O 4, 5 e 6 d' Outono (anual), primeiro e penúltimo viernes, e 12 e mercados os martes, viernes e domingos; penúltimo día de cada mes Nadela.

Meira.—O segundo e coarto domingo.

Mondoñedo.—O 17, 18 e 19 do Outono (anual); primeiro e terceiro xoves de cada mes, e mercado os xoves; Quendas o 2 de Mayo (anual).

Monterroso.—O 1.º y o 15 e mercados os miércoles.

Monforte.—O 6 e 24, mercado os miércoles; 5 Fiolleda.

Muras.—O primeiro sábado; primeiro e segundo domingo Viveiró; terceiro domingo Balsa.

Neira de Jusá.—1.º e 18 Baralla; 7 Sobrado.

Navia de Suarna.—Segundo domingo e derradeiro viernes 13 de Febreiro e 29 de Setembro (anuales) Puebla; terceiro domingo Silvouta; cuarto domingo Paradela; primeiro domingo Rao.

Negueira de Muñiz.—O segundo domingo.

Os Negales.—O segundo domingo Doncos.

Orol.—O primeiro domingo Miñotes.

Palas de Rey.—O 7 y o 19 e mercado os sábados.

Pantón.—O 1.º e 15 Ferreira; 18 Santa Mariña.

Páramo.—O 10.

Pasteriza.—Cada quince días en domingo alterne Bretoña; o segundo e cuarto sábado Reigosa.

Picrafita.—O 5 e 21 y o 8 de Setembro (anual).

Pol.—O 1.º e 15 Riejuan; 7 e 21 Mesteiro.

Puebla de Brollón.—11 e 25; 29 Xunio (anual); 2 Estación.

Portomarin.—Mercado os domingos.

Quiroga.—O 10 e 27.

Rábade.—O 2 e o 22 e mercado os xueves.

Ribadeo.—Todos os miércoles e o 7 de Setembro.

Riotorto.—Mercado os sábados; 14 e 26 de cada dous meses Mexueira.

Riás de Sil.—O 10.

Samos.—O 15; 17 Ponte do Lózar; 4 Castroncán.

Sarria.—O 6 e o 20, San Lázaro (anual) e mercados os domingos.

Saviñao.—O 8 Escairón; 26 Currelos.

Sober. O 18 e 28.

Taboada.—O 20 e mercados os sábados.

Trabada.—O primeiro domingo; 25 de Abril Cadeira (anual); 30 de Mayo San Fernando (anual).

Trasparga.—O 28 e o domingo entre o 9 e o 15 Parga 23 Santa Cruz de Parga; 7 Villares; o último domingo Guitiriz e mercado os miércoles.

Triacastela.—O 12 e 28.

Valle d' Ouro.—O miércoles seguinte ao terceiro domingo e mercado os sábados.

Villameá.—Cada quince días e mercado os domingos.

Villaodrid.—O 25 Villaeimil.

Viveiro.—O primeiro e terceiro domingo e mercado os xueves, sábados e domingos; o segundo domingo Galdo; lunes de Pascua, Cobas (anual).

Villalba.—O primeiro domingo e martes seguintes a o terceiro e mercados os martes e sábados; último domingo Arbol e mercados os viernes.

Feiras anuais de Galicia

Xaneiro: 7, Portes; 8, Navallos.—*Febreiro*: 3, Portomarín.—*Marzo*: Domingo de Lázaro, Sarria.—*Abril*: 6, Noya; lunes de Cuasimodo, Tuy; lunes de Pascua, Cobas en Viveiro.—*Mayo*: Día da Ascensión, Santiago; 30, Balboa, Ribadeo. *Xunio*: Pascua de Pentecostés, Padrón; 1, Ourense; 29, Somiedo, e Brollón en Quiroga.—*Xulio*: 2, Coruña; 25, Santiago.—1 y 15 de cada mes en Pontevedra.—24, San Bartolomé en Penas Agudas, Viveiro.—*Septiembre*: 8, Fonsagrada, 3 días; terceiro domingo Becerreá; 8, Pedrafita d' o Cebreiro.—*Octubre*: 5, Lugo 3 días; 14, Villalba; 18, Mondoñedo, 3 días; 20, Lindín; terceiro domingo, Becerreá.—*Noviembre*, 1, Monterroso.—*Diciembre*: Día da Purísima, Alvare, de onde é patrona, feira 12 días e mercado os xoves.

